

**JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON AVOIMEN YLIOPISTON
OHJAUSSUUNNITELMA**

Jyväskylän yliopiston avoimen yliopiston ja sen yhteistyöoppilaitosten henkilöstön sekä opiskelijoiden käyttöön

Uudistettu 11.2.2013

SISÄLTÖ

1	OHJAUSSUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT	3
1.1	Avoim yliopisto-opetus Jyväskylän yliopistossa.....	3
1.2	Ohjaustoiminnan lähtökohdat	4
2	OHJAUKSEN KESKEISET PERIAATTEET JA KÄYTÄNNÖT	6
2.1	Oppijalähtöisyys ja ohjaustarpeisiin vastaaminen.....	7
2.2	Opiskelijan tukeminen opintopolun rakentamisessa ja opintojen suunnittelussa	9
2.2.1	Opintokokonaisuuskohtainen HOPS.....	10
2.2.2	Tutkintotavoitteinen HOPS	11
2.3	Akateemisten opiskelutaitojen ja työelämätaitojen kehittymisen tukeminen .	12
2.4	Oppiaineen tutkimustraditioihin ohjaaminen	13
2.5	Tieto- ja viestintäteknologian hyödyntäminen ohjauksessa	13
2.6	Ohjauksen kehittäminen avoimen yliopiston itsearvioinnin ja opiskelijapalautteen avulla	14
3	OHJAUKSEEN KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT HENKILÖSTÖ- JA MUUT RESURSSIT	15
4	OHJAAJIEN KOULUTUS	16
	LIITTEET	19

1 OHJAUSSUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT

Tämä ohjaussuunnitelma täydentää Jyväskylän yliopiston johtosäännössä ja tutkintosäännössä henkilöstölle ja opiskelijoille määriteltyjä velvollisuuksia opintojen sujuvuuden ja laadukkuuden varmistamiseksi. Ohjaussuunnitelma kokoaa avoimen yliopiston keskeiset ohjauksen periaatteet ja linjaukset eri oppiaineissa sovellettaviksi sekä opiskelijoiden käyttöön opintojen suunnittelun tueksi. Ohjaussuunnitelmaa noudatetaan avoimen yliopiston oman toiminnan lisäksi avoimen yliopiston yhteistyöoppilaitoksissa kunkin oppilaitostyyppin ja oppiaineen opetusmuotojen suuntaisesti. Yhteistyöoppilaitosten opiskelijoiden opiskeluprosessi ja sitä tukeva ohjaus on kuvattu ohjaussuunnitelman liitteessä 1. Ohjauksen käytännön toteutus avoimessa yliopistossa on esitetty avoimen yliopiston yleisillä ja oppiainekohtaisilla www-sivuilla.

1.1 Avoin yliopisto-opetus Jyväskylän yliopistossa

Jyväskylän yliopiston johtosäännön mukaan avoimen yliopiston tehtävänä on järjestää koulutuksellista tasa-arvoa ja elinikäistä oppimista edistävää yliopisto-opetusta. Avoin yliopisto-opetus koostuu tiedekuntien ja kielikeskuksen opetussuunnitelmien mukaisista tutkintojen osista, joiden opetus toteutetaan aikuiskoulutuksellisin periaattein pääntöisesti tiedekuntien ja kielikeskuksen opetuksesta erillisenä opetuksena. Avoin yliopisto-opetus on tarkoitettu henkilöille, joilla ei ole tutkinnonsuoritusoikeutta yliopistossa. Opintoihin ei ole ikärajoja eikä pohjakoulutus- tai osaamisvaatimuksia yksittäisiä oppiaineita lukuun ottamatta. Yliopiston päättämällä tavalla myös erikseen sovittava määrä tutkinto-opiskelijoita voi opiskella avoimessa yliopistossa.

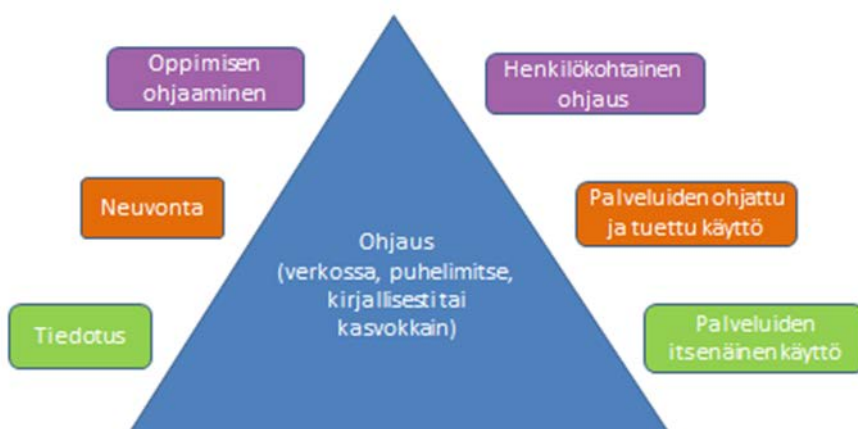
Avoimen yliopiston opintotarjonnassa on lukuvuosittain noin 50 eri oppiaineen opintoja, joista merkittävä osa on tarjonnassa myös ympäri Suomea sijaitsevien avoimen yliopiston yhteistyöoppilaitosten kautta. Avoin yliopisto itse järjestää opetusta Jyväskylän lisäksi Helsingin palvelupisteessä, jossa lähiopetukseen osallistuvien opiskelijoiden ohjaus hoidetaan Jyväskylästä käsin. Avoimen yliopiston omassa toiminnassa useimpien oppiaineiden opintoja voi suorittaa verkkovälitteisesti etäopiskellen ja joitain oppiaineita voi opiskella myös englannin kielellä. Jyväskylän yliopiston opetussuunnitelmien mukaista avointa yliopisto-opetusta järjestetään avoimen yliopiston ohella Jyväskylän yliopiston erillislaitoksena toimivassa Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksessa.

1.2 Ohjaustoiminnan lähtökohdat

Avoimen yliopiston arvot oppijälähtöisyys ja elinikäinen oppiminen sekä akateeminen sivistys luovat perustan opetukselle ja ohjauksen toteuttamiselle. Avoimen yliopiston perustehtävä ja toimintaperiaate, opintojen status ja opiskelijakunta sekä yliopiston asettamat opintopistemäärätavoitteet määrittävät toiminnan ja näin ollen myös ohjauksen suunnittelun ja toteutuksen reunaehdot ja tavoitteet.

Heterogeeninen ja laaja 13 000 opiskelijan joukko sekä opiskelijoiden yksilölliset opintopolut ja vaihtelevat opiskelun tavoitteet edellyttävät ohjauksen käytänteiltä laaja-alaisuutta, joustavuutta sekä tavoitettavuutta. Avoimessa yliopistossa ei olekaan vain yhtä ohjauksen mallia, vaan ohjauksen sisällöt ja -tavat voivat vaihdella opiskelijoiden tavoitteiden, opintojen ajoituksen ja aiemman osaamisen mukaisesti. Jyväskylän yliopiston avoimen yliopiston vahvuutena ovat aikuisopiskelijoille soveltuvat opintojen suoritustavat, opintoihin sisältyvä ohjauksellisuus ja oppimista edistävä palaute. Nämä edesauttavat opintojen etenemistä sekä opintojaksojen ja -kokonaisuuksien valmistumista. Ohjaus on keskeinen osa koko avoimen yliopiston toimintaa ja opetus- ja ohjaustoimintaa luonnehditaankin ohjauksellisen pedagogiikan käsitteellä. (Jääskelä 2008.)

Tässä ohjaussuunnitelmassa ohjausta tarkastellaan tiedottamisena, neuvontana ja oppimisen ohjaamisena (kuvio 1). Avoimen yliopiston ohjauksen lähtökohtana on ns. ennakoiva ohjaus, jossa opiskelijalle tarjotaan opiskeluprosessin eri vaiheisiin tietoja ja käytännön välineitä, joiden avulla opiskelijan odotetaan ottavan vastuu opiskelu- ja ohjausprosessista osana itseohjautuvuuden kehittymistä.

Kuvio 1. JY:n avoimen yliopiston ohjauksen malli (Pyrstöjärveä & Saramäkeä 2010 mukailleen).

Ohjauksellisilla ratkaisuilla opiskelijaa innostetaan opiskelun ”imuun” heti opintoihin ilmoittautumisen jälkeen. Parhaimmillaan positiiviset oppimiskokemukset kiinnittävät myös kokeilutarkoituksessa opiskelevan opiskelijan oppimiseen niin, että yksittäisen opintojakson tai opintokokonaisuuden suorittamisen jälkeen opiskelua on luontevaa jatkaa välittömästi tai jonkin ajan kuluttua osaamisen lisäämiseksi tai koulutustason nostamiseksi.

Opiskeluun liittyvä tiedotus eli opintoja ja ohjausta koskeva perusinformaatio on kuvattu laajasti avoimen yliopiston verkkoympäristöissä (www-sivut, oppimateriaali-Koppa, Korppi-opintotietojärjestelmä), jotta opiskelijat pystyvät itsenäisesti tutustumaan opintoihin, perehtymään opiskeluohjeisiin, suunnittelemaan opintojaan sekä etenemään opinnoissaan. Opiskeluohjeiden saanti verkon kautta on perusedellytys sille, että opiskelija voi aloittaa opintonsa useimmissa oppiaineissa itse haluamanaan ajankohtana ja edetä opinnoissaan oman aikataulunsa mukaisesti. Henkilöstön ohjausresurssia pyritään suuntaamaan erityisesti niihin opiskelijan henkilökohtaisiin ohjaustarpeisiin ja opintoihin liittyviin ongelmiin, joissa opiskelija kokee tarvitsevansa henkilökohtaisempaa tukea (ks. ohjauksen vastuut luku 3).

Verkkovälitteisessä etäopiskelussa ohjauksen merkitys korostuu, sillä opiskelijat opiskelevat usein yksin ja etäällä muista opiskelijoista. Yksittäinen opiskelija voi opiskella avoimessa yliopistossa vain yhden opintojakson, perus- ja aineopintokokonaisuuksia tai jopa kaikki kandidaatin tutkintoon vaadittavat opinnot. Lisäksi opiskelijoiden opiskelulle asetamat tavoitteet vaihtelevat harrastusluonteisesta opiskelusta työelämässä tarvittavan osaamisen lisäämiseen tai pätevytyymiseen. Osa opiskelijoista opiskelee tutkintotavoitteisesti, valmentautuen joko yliopiston valintakokeisiin tai edeten tutkinto-opiskelijaksi avoimen yliopiston väylän kautta. Opiskelija voi kaksiportaista tutkintorakennetta hyödyntäen hakea useassa oppiaineessa tiedekunnalta myös pelkän kandidaatin tutkinnon suoritusoikeutta suoritettuaan avoimen yliopiston opintoina kaikki tai lähes kaikki kandidaatin tutkintoon vaadittavat opinnot.

Koska ohjaus on osa opiskelijan elinikäisen oppimisen prosessia, pyritään avoimen yliopiston ohjaustoiminnassa tiiviiseen yhteistyöhön yliopiston muiden toimijoiden (opintopalvelut, tiedekunnat ja ainelaitokset, ura- ja rekrytointipalvelut, alumnitoiminta), avoimen yliopiston yhteistyöoppilaitosten, työ- ja elinkeinoviranomaisten sekä työelämän toimijoiden kanssa. Myös yhteistyö aikuisten ohjausta tekevien Jyväskylän alueen muiden organisaatioiden kanssa on tiivistä.

2 OHJAUKSEN KESKEISET PERIAATTEET JA KÄYTÄNNÖT

Ohjaus nähdään laaja-alaisena, opiskelijaa elinikäiseen oppimiseen ja itseohjautuvuuteen haastavana ja kannustavana sekä opiskelijan yksilöllisyyttä kunnioittavana prosessina, jossa opiskelijan itsenäisen ohjauksellisen tiedon hankkimisen rinnalla vaihtelevat ohjaushenkilöstön toiminta ja eri ohjausmuodot. Vaikka opiskelijalla on käytettävissään opiskelussa tarvittavaa tietoa verkon kautta, on dialogisuus ja vuorovaikutteisuus osa ohjauksellista pedagogiikkaa. Opetuksen vuorovaikutteisuus voi toteutua reaaliaikaisesti lähiopeustilanteessa tai reaaliaikaisesti toteutettavassa verkkovälitteisessä opetuksessa. Dialogisuus toteutuu myös opiskelijan reflektoidessa oppimisen etenemistä ja oppimistuloksia asettamiinsa tavoitteisiin, oppiaineessa asetettuihin tavoitteisiin ja opettajan antamaan palautteeseen.

Ohjauksen lähtökohtana ovat yliopisto-opiskelun tavoitteet, mutta ohjauksen tavat määrittyvät aikuiskoulutuksen perinteestä käsin (mm. Valleala 2005). Ohjaus kohdistuu akatee-

misten opintojen kannalta keskeisiin teemoihin, kuten oppimisprosessin etenemiseen, opintojen sisällöllisten osaamistavoitteiden saavuttamiseen, opiskelutaitojen edistämiseen ja tieteellisen ajattelun kehittämiseen. Opetustilanteet luento-opetuksesta oppimistehtävien palautteenantoon ovat luonteeltaan ohjauksellisia eivätkä keskity pelkkään tiedon välittämiseen. Palautteessa oppimista arvioidaan suhteessa oppiaineissa määriteltyihin arviointikriteereihin sekä tiedon ja osaamisen kumuloitumiseen ja kompetenssien kehittymiseen.

2.1 Oppijälähtöisyys ja ohjaustarpeisiin vastaaminen

Toimiva ohjausjärjestelmä auttaa opiskelijaa tunnistamaan oppiaineen sisältöihin, akateemisiin valmiuksiin sekä ammatilliseen kehittymiseen ja urasuunnitteluun kytkeytyviä ohjaustarpeitaan. Parhaimmillaan se myös tukee opiskelijan itsesäätelyn kehittymistä ja vahvistaa minäpystyvyyden kokemusta. Oleellista on opiskelijan oman asiantuntijuuden rakentuminen ja oppimista eteenpäin vievän minäpystyvyyden tunteen vahvistaminen positiivisten kokemusten ja esimerkkien kautta. Keskeinen osa oppimisen ilosta muodostuu henkilökohtaistamisesta eli siitä, että opiskelija voi haastaa itseään oppijana ja opiskella tavoitteellisesti ottaen huomioon paitsi opiskeltavan oppiaineen osaamistavoitteet myös oman elämäntilanteensa. Oppijälähtöisyyttä tukevat myös eri oppiaineiden määrittämät AHOT-käytänteet sekä opiskelun esteettömyyden edistäminen joustavilla toimintatavoilla ja tarvittaessa erityisjärjestelyin.

Opiskelija voi hakea ja pyytää ohjausta kohdennetusti, jolloin ohjausta voidaan toteuttaa opiskelijälähtöisesti ja opiskelijan tavoitteiden suuntaisesti. Erilaisilla ohjauksen muodoilla ja kanavilla pyritään vastaamaan heterogeenisen opiskelijajoukon erilaisiin ohjaustarpeisiin ja varmistamaan, että opiskelija saa tarvitsemaansa ohjausta sitä tarvitessaan. Ohjaus nähdään keskeiseksi osaksi opiskelijan koko opintopolkua (ks. esim. Vuorinen 1998; Vallela 2005, 57-60). Ohjauksen sisällöt ja intensiteetti voivat vaihdella opintopolun eri vaiheissa muodostaen ohjauspolun esimerkiksi seuraavasti:

Ennen opiskelua ja opiskelun alussa:

- ajantasaisen ja sisällöllisesti luotettavan tiedon tarjoaminen opiskelumahdollisuuksista

- opiskelijan tavoitteiden mukaisiin valintoihin ohjaaminen (esim. työelämärelevanssin huomiointi)
- opiskelukäytänteissä neuvominen
- opiskelijan kiinnittäminen, sitouttaminen ja innostaminen opintoihin
- tarkoituksenmukaisten opiskelu- ja suoritustapojen valinta
- opintopolun suunnittelun tukeminen opiskelijan omien ja oppiaineen opetussuunnitelman tavoitteiden suuntaisesti (esim. opintokokonaisuuden HOPS ja tutkintotavoitteinen HOPS)

Opiskelun aikana:

- tiedeyhteisön eettisiin periaatteisiin ja toimintatapoihin ohjaaminen
  - Jyväskylän yliopiston eettiset periaatteet:
https://www.jyu.fi/hallinto/strategia/periaatteet/eettiset_periaatteet
  - Jyväskylän yliopiston tutkintosääntö:
<https://www.jyu.fi/opiskelu/tutkintosaanto>
- opintojen sisällöllinen ohjaus, oppimisen ohjaus ja oman osaamisen tunnistamiseen ohjaaminen
- aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen (AHOT)
  - Jyväskylän yliopiston aiemmin hankitun osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen periaatteet:
<https://www.jyu.fi/yliopistopalvelut/opiskelijoille/how-to/ahot>
- opinnoissa etenemisen varmistaminen (opintojaksosta toiseen, perusopinnoista ai-neopintoihin, oppiaineesta toiseen, tutkintotavoitteisesti jne.) ja opintopolun sujuvuus
- oppimisen esteiden tunnistaminen ja vähentäminen
- opintonsa keskeyttäneiden opiskelijoiden motivointi opintojen jatkamiseen
- opiskelijan omien ja oppiaineen opetussuunnitelman tavoitteiden toteutumisen varmistaminen

Opiskelun loppuvaiheessa:

- uusista opiskelumahdollisuuksista tiedottaminen
- opiskelijan kannustaminen ja motivointi elinikäiseen oppimiseen
- siirtymävaiheen ohjaus opiskelijan siirtyessä tutkinto-opiskelijaksi

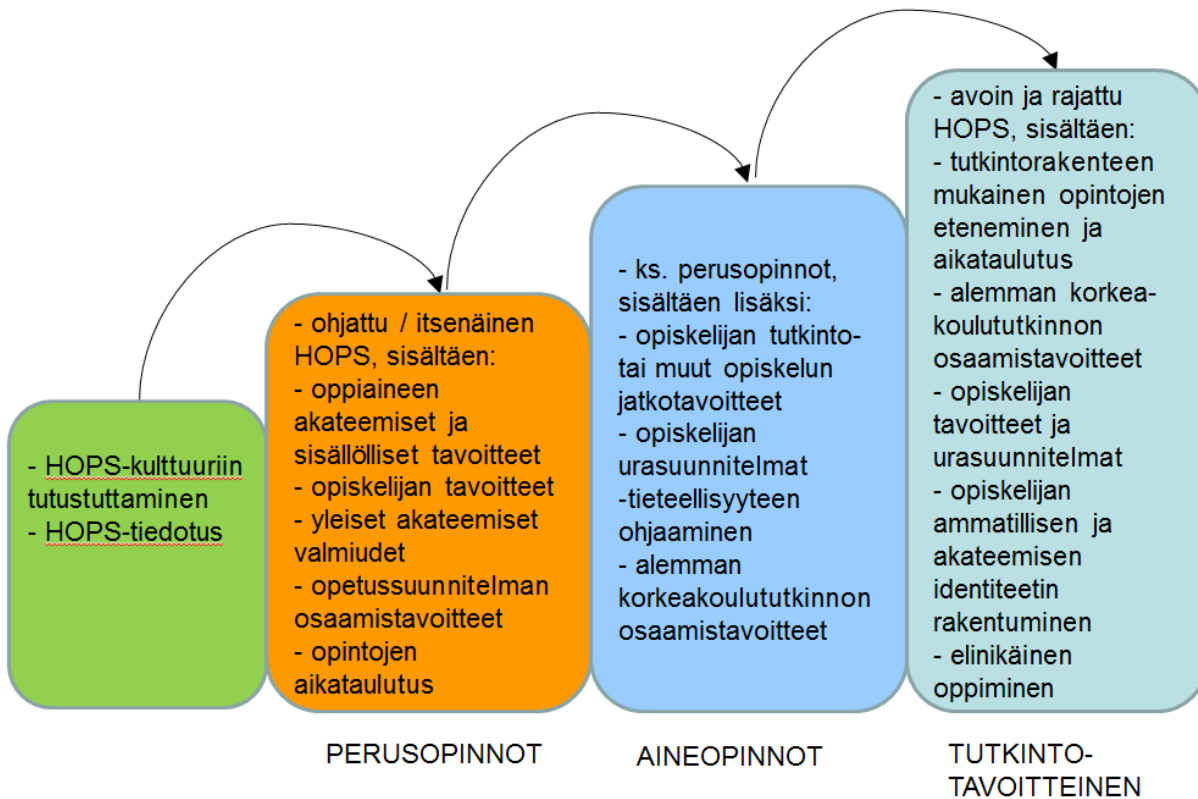

2.2 Opiskelijan tukeminen opintopolun rakentamisessa ja opintojen suunnittelussa

Kaikkia avoimen yliopiston opiskelijoita ohjataan tekemään henkilökohtainen opiskelusuunnitelma eli HOPS, joka on keskeinen opintojen suunnittelun ja ohjauksen sekä opiskelijan itseohjautuvuuden väline. HOPSilla tuetaan opiskelijaa opintojen suunnittelussa, opiskelijan omien tavoitteiden ja opetussuunnitelman tavoitteiden yhteensovittamisessa, akateemisten opiskelutaitojen kehittymisessä ja oppimisen arvioinnissa sekä sitoutetaan opiskelijaa opintoihin ja yliopistoyhteisöön. Opiskelijaa myös kannustetaan luomaan opiskelulle suotuisat edellytykset pohtimalla ja suunnittelemalla opiskeluaan oman elämäntilanteensa, työ- ja elämäkokemuksensa sekä opintojen edellyttämien opiskelunvalmiuksien suhteen. Opintojen aikataulutuksen suunnittelu ja eri opintojen rytmittäminen esimerkiksi mahdollisten lähiovetusten aikataulujen tai saatavilla olevan lähdekirjallisuuden mukaan on usein edellytys tulokselliseen opintojen suorittamiseen.

HOPS tehdään opintojen alkuvaiheessa, mutta kuitenkin sillä ajatuksella, että HOPS on opiskelijan muuttuva ja päivittyvä työväline. Opiskelija voi muuttaa, muokata ja täsmentää omaa HOPSiaan opintojensa edetessä ja suunnitelmien mahdollisesti muuttuessa. HOPS luo myös pohjaa opiskelijan itsereflektiolle ja osaamistavoitteiden saavuttamisen arvioinnille osana opinnoista annettavaa palautetta. Vastuu HOPSin tekemisestä ja sen "toteuttamiskelpoisuuden" varmistamisesta on opiskelijalla itsellään. Joissain oppiaineissa HOPS on sidottu opintokokonaisuuden suorittamiseen, joissain HOPS on pisteytetty itsenäinen opintosuoritus. Vaikka HOPSia ei olisi velvoitettu tekemään, avoin yliopisto suosittaa sen tekemistä osana yliopisto-opiskelijalta edellytettäviä akateemisia opiskelutaitoja.

Avoimen yliopiston opiskelijat tekevät sekä opintokokonaisuuskohtaisia HOPSeja että tutkintotavoitteisia HOPSeja (kuviot 2). Tavoitteena on kehittää HOPSeja siten, että opintokokonaisuuskohtaiset HOPSit ja tutkintotavoitteinen HOPS muodostaisivat yhtenäisen kokonaisuuden.

Kuvio 2. HOPS-prosessi avoimessa yliopistossa.

2.2.1 Opintokokonaisuuskohtainen HOPS

Opintokokonaisuuskohtaiseen HOPS-työskentelyyn ohjataan oppiaineesta riippuen oppiaineen Koppa-sivuilla tai avoimen yliopiston www-sivuilla. HOPS-tehtävät ja -käytännöt vaihtelevat oppiaineittain ja ne on kuvattu oppiainekohtaisissa kehittämislinjauksissa ja laatukäsikirjassa sekä opiskelijalle oppiaineen Koppa-sivuilla tai avoimen yliopiston www-sivuilla.

Opintokokonaisuuden HOPSissa opiskelijaa ohjataan tunnistamaan omat tavoitteensa ja suhteuttamaan ne opetussuunnitelmassa määriteltyihin osaamistavoitteisiin. Perusopintojen HOPSissa huomioidaan opiskelijan omat tavoitteet (esim. ammatillinen kehittyminen, urasuunnittelu), yleiset akateemiset osaamistavoitteet, oppiaineen akateemiset ja sisällölliset tavoitteet sekä oppiaineen opetussuunnitelman perustana olevat osaamistavoitteet. Aineopintojen HOPSissa painottuvat edellisten lisäksi opiskelijan mahdolliset omat tutkintotavoitteet ja urasuunnitelmat, tieteellisyyteen, oppiaineen tutkimustraditioihin ja kansainvälistymiseen ohjaaminen sekä mahdollisesti myös alemmalla korkeakoulututkinnolla tavoiteltavat kompetenssit.

Opintokokonaisuuskohtaisen HOPS-työskentelyn tavoitteita ovat:

- opiskelijan auttaminen oppiaineen osaamistavoitteiden ja opiskelijan omien tavoitteiden saavuttamisessa
- opiskelijan tukeminen opintojen suorittamisessa tavoiteajassa
- opiskelijan oppimista ja urasuunnittelua koskevan itseohjautuvuuden edistäminen
- opiskelijan elämäntilanteen ja tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisten opintojen suoritustapojen ja/tai valinnaisten opintojaksojen valinnassa auttaminen
- opiskeltavien sisältöjen henkilökohtaistaminen kytkemällä ne opiskelijan omiin tavoitteisiin
- opiskelijan sitouttaminen opiskeltavaan oppiaineeseen ja tieteenalaan

Opintokokonaisuuskohtaisessa HOPSissa opiskelija kirjaa suoritettavat opintojaksot ja opintojaksojen etenemisjärjestyksen, aikataulun ja suorittavat, pohtii omia tavoitteitaan ja niiden suhdetta opintojen tavoitteisiin sekä arvioi omaa oppimistaan. Parhaimmillaan opiskelija kykenee HOPSinsa perusteella viestittämään opintosuorituksia arvioiville opettajille oppimiselleen asettamistaan tavoitteista ja kertomaan samalla aiemmin saamastaan palautteesta. HOPSiin kirjataan myös mahdolliset aiemmillä opinnoilla tai aiemmin hankitulla osaamisella saadut korvaavuudet. Opiskelijan on mahdollista saada HOPS-työskentelynsä tueksi ohjausta oppiaineen yliopistonopettajalta, suunnittelijalta tai koulutuspäälliköltä.

2.2.2 Tutkintotavoitteinen HOPS

Avoimen yliopiston tutkintotavoitteiset eli kandidaatin tutkintoihin vaadittavia opintoja suorittavat opiskelijat ohjataan sekä avoimen yliopiston www-sivuilla että henkilökohtaisissa ohjauskeskusteluissa tekemään mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tutkintoon vaadittavien opintojen suorittamista tutkintotavoitteinen HOPS. Tutkintotavoitteiset HOPSit laaditaan HOPS-lomakkeella Korppi-opintotietojärjestelmässä. Tutkintotavoitteisen HOPSin laatimisella ja siihen kytketyvällä ohjauksella voidaan varmistaa, että opiskelijan tulevasta kandidaatin tutkinnosta muodostuu työelämärelevanssiltaan järkevä kokonaisuus ja että opinnot tuottavat laaja-alaista osaamista ja tukevat yksilön elinikäistä oppimista ja työuraa (Karjalainen 2008). Kandidaatin tutkintoon tähtäävien opiskelijoiden ohjauksessa näkökulma on yksittäistä oppiainetta laajempi ja alemman korkeakoulututkinnon tuottamien kompetenssien suuntainen.

Tutkintotavoitteinen HOPS sisältää rajatun ja avoimen HOPSin. Rajattuun HOPSiin kirjataan kandidaatin tutkinnon tulevan pääaineen tutkintorakenteen mukaisesti opintojen ajallinen eteneminen pääaine- ja sivuaineopintojen, kieli- ja viestintäopintojen, yleisopintojen sekä valinnaisten opintojen osalta. HOPSin avoimessa osassa opiskelija pohtii ja kirjaa alempaan korkeakoulututkintoon johtavien opintojen tuottamiin kompetensseihin (Harvisalo 2007, ks. liite 1) pohjautuen omia oppimisen ja kehittymisen tavoitteitaan, ammatillisen ja akateemisen asiantuntijuuden kehittymistään, kansainvälistymistä ja mahdollisia opiskelun jatkosuunnitelmiaan (maisteriopinnot ja -ohjelmat) sekä suunnittelee tulevaa uraansa ja elinikäisen oppimisen polkuaan.

Tutkintotavoitteiseen opiskeluun ja HOPSin tekemiseen löytyy neuvoja avoimen yliopiston www-sivujen ”Opintojen suunnittelu” -sivuilla. Opiskelija saa tarvittaessa henkilökohtaista ohjausta HOPSin tekemiseen myös avoimen yliopiston opintoneuvonnasta vastaavalta suunnittelijalta, joka toimii tutkintotavoitteisen opiskelun HOPS-ohjaajana. Opiskelija voi käydä hänen kanssaan läpi itsenäisesti tekemänsä HOPSin joko henkilökohtaisessa ohjaustapaamisessa tai tarvittaessa sähköpostitse tai puhelimitse. HOPSin toteuttamiskelpoisuus vahvistetaan tarvittaessa ainelaitoksen opintoneuvonnasta tai HOPS-ohjauksesta vastaavalta taholta.

2.3 Akateemisten opiskelutaitojen ja työelämätaitojen kehittymisen tukeminen

Oppiaineen sisältöjen rinnalla avoimen yliopiston opinnoilla tavoitellaan yleisiä opiskelussa ja työelämässä tarvittavia kompetensseja (esim. itsesäätelytaidot, viestintä- ja vuorovaikutustaidot, ongelmanratkaisutaidot), jotka ovat siirrettävissä kontekstista toiseen (ks. tarkemmin esim. Harvisalo 2007; Nykänen & Tynjälä 2012; valtioneuvoston asetus yliopistojen tutkinnoista 794/2004). Opiskelu- ja työelämätaitojen kehittymisen tukeminen on sisällytetty opintojaksojen sisältöihin ja suoritustapoihin sekä henkilökohtaiseen opintojen suunnitteluun. Lisäksi opiskelijoiden on mahdollista suorittaa Akateemiset oppimistaidot (3 op) -verkkokurssi, jonka sisältöjä ovat orientaatio yliopisto-opintoihin, oppiminen ja opiskelutaidot sekä tiedonhankinnan perusteet.

2.4 Oppiaineen tutkimustraditioihin ohjaaminen

Ohjauksessa kiinnitetään huomiota opiskelijoiden kiinnittämiseen tiedeyhteisön eettisiin periaatteisiin, oppiaineen tutkimustraditioihin sekä tutkintotavoitteisesti opiskelevien kohdalla myös kansainvälistymisen mahdollisuuksiin. Ainelaitosten tutkimustyötä tehdään näkyväksi avoimen yliopiston opintojen aikana mm. seuraavin tavoin:

- Tuetaan opiskelijoiden tutkimusvalmiuksien kehittymistä (mm. tutkimusmenetelmien hallinta, tiedonhankinta, tieteellisen kirjoittamisen taidot, tieteellinen argumentointi).
- Huomioidaan ainelaitoksen tutkimukselliset painopistealueet oppimistehtävien tehtävänannoissa (opetuksen tutkimusperustaisuus).
- Toteutetaan yhteisopetusta ainelaitosten kanssa.
- Tehdään tallenteita asiantuntijoiden opetuksesta ja/tai haastatteluista.
- Ohjataan opiskelijoita osallistumaan ainelaitoksen asiantuntijaluennoille.
- Hyödynnetään ainelaitosten vierailevia (kv-)luennoitsijoita esim. sisältö- ja menetelmäopinnoissa tieto- ja viestintäteknologiaa tarvittaessa hyödyntäen.
- Tutustutetaan opiskelijat ainelaitoksella tehtävään tieteelliseen tutkimukseen esim. artikkelien ja muiden julkaisujen kautta.
- Ohjataan opiskelijoiden kandidaatin tutkielmien aiheiden valintaa ainelaitoksen tutkimuksellisille painopistealueille.
- Ylläpidetään yhtenäisiä kandidaatin tutkielmien arviointikriteereitä ainelaitosten kanssa.

2.5 Tieto- ja viestintäteknologian hyödyntäminen ohjauksessa

Koska avoin yliopisto toimii vahvasti verkossa, myös ohjaus on rakennettu vahvasti verkkoon. Opiskelijoita myös tuetaan ja ohjataan verkossa ja erilaisissa verkkoympäristöissä toimimisessa. Samalla, kun tieto- ja viestintäteknologiaa hyödynnetään opetuksessa ja ohjauksessa, opiskelijat oppivat keskeisiä tietoyhteiskunnassa tarvittavia sähköisen asioinnin taitoja.

Lähtökohtana on, että kaikki opiskeluun liittyvä perustieto löytyy mahdollisimman kattavasti verkkoympäristöistä: avoimen yliopiston www-sivuilta ja Korppi-opintotietojärjestelmästä sekä oppiaineesta riippuen oppimateriaali-Kopasta ja/tai Optima-verkko-oppimisympäristöstä. Oppimateriaali-Kopan oppiaine- ja opintojaksokohtaisten sivujen merkitys ohjauksessa ja itsenäisen opiskelun tukena on avoimessa yliopistossa

erityisen suuri. Ohjaus-, neuvonta- ja perehdytysmateriaaleja on verkossa paitsi kirjallisesa muodossa, yhä enemmän myös verkkotallenteina.

Verkkoympäristöjen lisäksi opiskelijat saavat henkilökohtaista ohjausta kasvokkain, puhelimitse ja sähköpostitse. Puhelimitse ja sähköpostitse tapahtuvan yksilöohjauksen rinnalle ja ohjauksen tehostamiseksi opettajat ovat ottaneet käyttöön myös verkkovälitteisiä ryhmäohjausajkoja Adobe Connect (AC) -verkkokokousjärjestelmässä. Myös Facebook-ryhmien käyttöä ohjauksen välineenä kokeillaan joissain oppiaineissa.

2.6 Ohjauksen kehittäminen avoimen yliopiston itsearviointin ja opiskelijapalautteen avulla

Ohjauksen arviointi ja laadunvarmistus perustuvat systemaattisesti kerättävään opiskelijapalautteeseen ja itsearviointiin. Ohjaustoiminnasta kerätään palautetta perus- ja aineopintokokonaisuuksien opiskelijapalautekyselyssä. Palautekyselyssä opiskelijat arvioivat mm. opintojen hyödyllisyyttä, omien tavoitteidensa toteutumista, omaa oppimistaan, ohjaus- ja opetusjärjestelyjä, materiaaleja sekä saamaansa asiakaspalvelua. Palautekysely analysoidaan vuosittain tammikuussa ja yhteenveto sekä palautteiden perusteella määritellyt kehittämiskohteet julkaistaan avoimen yliopiston www-sivuilla (www.avoin.jyu.fi/opiskelijatarinat-ja-palautteet/opiskelijapalautteet). Palaute analysoidaan myös yhteistyöoppilaitoksittain ja oppiaineittain.

Ohjauskäytäntöjä ja -materiaaleja arvioidaan jatkuvasti henkilöstön kokemusten ja palautteen perusteella. Systemaattisimmin tämä itsearviointi tehdään lukuvuosittain oppiaineiden Koppa- ja Korppi-sivujen sekä avoimen yliopiston yleisten www-sivujen sisällöllisten päivitysten yhteydessä. Itsearviointi perustuu saatuun opiskelija- ja henkilöstöpalautteeseen. Palautetta ohjauksesta saadaan myös oppimistehtäviin liitettyjen opiskelijoiden itsearviointien yhteydessä. Sekä palautekyselyn että itsearviointien tulokset ja tarvittavat ohjauksen kehittämissuunnitelmat raportoidaan vuosittain oppiainekohtaisissa kehittämislinjauksissa.

Yhteistyöoppilaitosten kanssa tehtävää ohjausyhteistyötä arvioidaan vuosittain sekä Yhteistyöhön kanssamme –koulutus- ja seminaaripäivän että oppilaitosvierailujen yhteydessä.

3 OHJAUKSEEN KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT HENKILÖSTÖ- JA MUUT RESURSSIT

Avoimessa yliopistossa opiskelijoiden ohjausvastuu on koko henkilöstöllä. Opiskelijoita kannustetaan ensisijaisesti itsenäiseen tiedonhankintaan avoimen yliopiston ja tarvittaessa myös muiden organisaatioiden www-sivuilta. Opiskelijan vastuulla on myös ottaa oma-aloitteisesti yhteyttä ohjausta antaviin tahoihin ohjausta tarvitessaan. Ohjauksen sisällöllinen työnjako on seuraava:

- Yliopistonopettajat ohjaavat erityisesti oppiaineen sisällöllisissä ja suoritustapoihin liittyvissä asioissa sekä opiskelutekniikoihin, opiskelutaitoihin ja korvaavuuksiin liittyvissä kysymyksissä. Ohjauksessa keskitytään sekä oppiaineen yleisten että opiskelijan omien tavoitteiden saavuttamiseen sekä ammatilliseen kehittymiseen. Yliopistonopettajat vastaavat opintokokonaisuuskohtaisesta HOPS-ohjauksesta.
- Koulutus- ja rekisterisihteerit neuvovat erilaisissa käytännön asioissa, kuten ilmoittautumisessa, opintomaksuissa, opintojen suoritustavoissa ja aikatauluissa sekä opiskeluohjeiden ja todistusten saamisessa.
- Suunnittelijat ja koulutuspäälliköt sekä sovitusti koulutussuunnittelijat ohjaavat oppiaineen valintaan sekä opintojen rakenteeseen, suoritustapoihin ja suunnitteluun liittyvissä kysymyksissä.
- Opintoneuvonnasta vastaava suunnittelija ohjaa ja neuvoo oppiaineen valintaan, opiskeluvälmiuksiin, ammatilliseen kehittymiseen, tutkintotavoitteiseen opiskeluun, opiskelijavalintoihin ja väylähakuun vaadittavien opintojen suunnitteluun sekä urasuunnitteluun liittyvissä kysymyksissä. Hän vastaa myös tutkintotavoitteesta HOPS-ohjauksesta.
- Tuntiopettajat ohjaavat opiskelijoita lähinnä vastuullaan olevaan opintojaksoon ja sen tavoitteiden toteutumiseen liittyvissä kysymyksissä.
- Yhteistyöoppilaitosten henkilökunta ja tuutorit ohjaavat ja neuvovat opiskelijoita kussakin yhteistyöoppilaitoksessa. Avoimen yliopiston ja yhteistyöoppilaitosten välistä ohjausta koskevaa työnjakoa määrittää yhteistyösopimuksessa.
- Yliopiston IT-palvelut ohjaavat opiskelijoita tietoverkon käyttäjätunnuksiin ja tarvittaessa sähköisiin järjestelmiin liittyvissä kysymyksissä.
- Yliopiston kirjaston neuvontapalvelut sekä ohjeet tiedonhakuun ja elektronisten aineistojen käyttöön ovat avoimen yliopiston opiskelijoiden käytettävissä.

Ohjaukseen tarvittavat resurssit on huomioitu työsuunnitelmissa ja työtehtävien jaossa. Ohjauksen resurssoinnissa ja ohjaustarpeen ennakoinnissa tukeudutaan avoimen yliopiston toiminnanohjausaikatauluun.

4 OHJAAJIEN KOULUTUS

Avoimen yliopiston uudelle henkilöstölle järjestetään lukukausien alussa perehdytystilaisuuksia, joissa johtaja, kehittämisspäällikkö ja pedagoginen johtaja perehdyttävät avoimen yliopisto-opetuksen periaatteisiin ja avoimen yliopiston toimintatapoihin. Myös oppiainekohtaiset kehittämislinjaukset ja www-sivut toimivat perehtymisen lähteinä. Henkilöstölle järjestetään säännöllisesti ohjausalan ja asiakaspalvelun kysymyksiin liittyvää koulutusta avoimen yliopiston omana henkilöstökoulutuksena. Etäopetuksen kysymyksiin keskittyvässä, kuukausittain kokoontuvassa Leo-cafeessa henkilöstö jakaa verkko-opetuksen ja -ohjauksen hyviä käytänteitä. Henkilöstöä kannustetaan myös osallistumaan koko yliopiston yhteiseen henkilöstökoulutukseen ja muuhun omaehtoiseen kouluttautumiseen. Opettajien tukena on myös ns. Open Apu -työtila Optimassa, yleiset www-sivut ja henkilöstön oma intra. Myös opinto- ja kongressimatkoihin osallistumiseen kannustetaan.

Tuntiopettajille järjestetään lukuvuosittain oma tuntiopettajailta. Tämän lisäksi yliopiston-opettajat, suunnittelijat ja koulutus päälliköt tukevat tuntiopettajien ohjaustyötä tarvittaessa. Tuntiopettajia koulutetaan myös verkkovälitteisissä oppimisympäristöissä toimimiseen (esim. AC:n käyttö). Tuntiopettajien tukena on ns. tuntiopettajasivusto.

Yhteistyöoppilaitosten henkilöstölle järjestetään syksyisin Yhteistyöhön kanssamme -koulutus- ja seminaaripäivä, jossa käsitellään mm. ohjauksen teemoja. Avoin yliopisto avustaa yhteistyöoppilaitoksia avoimen yliopisto-opetuksen suunnittelussa sekä ohjauksen toteuttamisessa ja antaa tuottamia ohjausmateriaaleja (esim. www-sivut) yhteistyöoppilaitosten käyttöön. Tuottaessaan ja välittäessään yhteistyöoppilaitoksilleen ohjauksellista tietoa avoin yliopisto huolehtii myös ohjaustiedon oikeellisuudesta ja varmistaa näin myös yhteistyöoppilaitoksissa annettavan ohjauksen laatua. Yhteistyöoppilaitos huolehtii puolestaan ohjaustiedon välittämisestä opiskelijoille. Lisäksi avoin yliopisto tarjoaa yhteistyöoppilaitostensa suunnittelijoille, sihteereille ja opettajille tietoa ja tukea ohjaukseen oppilaitoksille suunnatuilla Yhteistyökumppaneille -sivuilla sekä yhteistyöoppilaitostiedotteilla.

Oppiaineen tuutoritoiminnasta vastaava yliopistonopettaja toimii yhteistyöoppilaitosten tuutoreiden tukena. Tuutoreiden työn tukena ovat myös syksyisin järjestettävät oppiainekohtaiset tapaamiset Yhteistyöhön kanssamme -päivän yhteydessä sekä ohjausma-

teriaaleja sisältävä ns. tuutorisivusto. Joissakin oppiaineissa kokeillaan tuutoreiden vertaistukiverkostoa verkkoympäristössä.

Avoin yliopisto tekee yhteistyötä yliopiston opintopalveluiden, tiedekuntien ja ainelaitosten kanssa ohjaustietonsa ajan tasalla pitämiseksi. Jyväskylän yliopiston ulkopuolisista toimijoista yhteistyötä on mm. työ- ja elinkeinotoimiston ja alueen muiden aikuiskoulutusorganisaatioiden kanssa. Muiden avointen yliopistojen kanssa ohjaukseen liittyviä teemoja käsitellään esim. vuotuisilla neuvottelupäivillä ja yhteisissä koulutuksissa.

LÄHTEET

Harvisalo, S. 2007. Jyväskylän yliopiston avoimen yliopiston opinnoissa tavoiteltavat yleiset kompetenssit. Kehittämishankeraportti. Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Ammatillinen opettajakorkeakoulu. Viitattu 10.1.2013. http://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/19692/jamk_1183449190_8.pdf?sequence=1

Jääskelä, P. 2008. Avoimen yliopiston arvoille pohjautuva ohjauksellinen pedagogiikka. Teoksessa P. Jääskelä (toim.) Monimuoto-opetuksesta kohti ohjauksellista pedagogiikkaa. Jyväskylän yliopiston avoimen yliopiston pedagoginen strategia osa II. Jyväskylän yliopiston avoimen yliopiston tutkimuksia ja selvityksiä 11. Jyväskylä: Jyväskylän yliopistopaino, 12–19.

Karjalainen, M. 2008. Tutkintotavoitteinen koulutus. Teoksessa P. Jääskelä (toim.) Monimuoto-opetuksesta kohti ohjauksellista pedagogiikkaa. Jyväskylän yliopiston avoimen yliopiston pedagoginen strategia osa II. Jyväskylän yliopiston avoimen yliopiston tutkimuksia ja selvityksiä 11. Jyväskylä: Jyväskylän yliopistopaino, 48-53.

Nykänen, S. & Tynjälä, P. 2012. Työelämätaitojen kehittämisen mallit korkeakoulutuksessa. *Aikuiskasvatus* 32 (1), 17-28.

Pyrstöjärvi, T. & Saramäki, L. 2010. Sulautuva ohjaus opiskelijan tueksi. *Peda-forum* (2), 51–54.

Valleala, U. M. (toim.) 2005. Elinikäistä oppimista edistävä yliopistopedagogiikka Jyväskylän yliopiston avoimessa yliopistossa – teorian ja käytännön dialogia. Jyväskylän yliopiston avoimen yliopiston tutkimuksia ja selvityksiä 5. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.

Vuorinen, R. 1998. Ohjaus avautuvissa ja verkottuvissa oppimisympäristöissä. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden tiedekunta. Opettajankoulutuslaitos. Lisensiaattityö.

LIITTEET

Liite 1. Yhteistyöoppilaitosten opiskelijoiden opiskeluprosessi ja sitä tukeva ohjaus

Avoimiin yliopisto-opintoihin liittyvää ohjausta toteutetaan avoimen yliopiston yhteistyöoppilaitoksissa kunkin oppilaitostyyppin ja oppiaineen opetusmuotojen suuntaisesti:

- Kansanopistoissa avoimen yliopiston opetus on osa eri opintolinjoilla päätoimisesti opiskelevien opintoja, joskin avoimeen yliopisto-opetukseen osallistuu useimmissa oppilaitoksissa myös linjaopintojen ulkopuolisia sivutoimisia aikuisopiskelijoita. Kansanopistojen opintolinjoilla yleinen akateemisiin opiskeluvalmiuksiin liittyvä ohjaus ja tuleviin opintoihin suuntaava opinto- ja uraohjaus täydentävät avoimeen yliopisto-opetukseen liittyvää ohjausta.
- Kesäyliopistojen ja kansalaisopistojen opiskelijat ovat yleensä sivutoimisia aikuisopiskelijoita, jolloin akateemisiin opiskeluvalmiuksiin liittyvää ohjausta on saatavilla sekä yleisesti että integroituna eri oppiaineiden opetukseen.

Jyväskylän yliopiston avoimien yliopisto-opintojen myötä opiskelijalle muodostuu oikeus suorittaa yliopistotutkintojen osia. Samalla opiskelija pääsee osaksi Jyväskylän yliopistossa käytettäviä tieto- ja viestintäteknisiä ratkaisuja, jotka rakentavat nykyaikaisen ja monipuolisen sähköisen ja virtuaalisen oppimisympäristön ja integroivat opiskelijan yliopistoyhteisöön. Myös tieto- ja viestintäteknisten taitojen oppiminen ja sähköisen asioinnin taitaminen ovat keskeinen osa akateemista osaamista tänä päivänä. Virtuaalinen oppimisympäristö sisältää seuraavat tekniset ratkaisut:

- Korppi-opintotietojärjestelmä (ilmoittautuminen, opintosuoritusten seuraaminen, HOPS:n laatiminen, opiskelijapalautteen kerääminen)
- Oppimateriaali-Koppa (opiskelumateriaalien saaminen ja osassa oppiaineita opintosuoritusten palauttaminen)
- Optima -verkko-opiskeluympäristö (verkkokurssien ja verkkotehtävien suorittaminen)
- Moniviestin (verkkovideotallenteiden katsominen)
- Adobe Connect (AC) verkkokokouspalvelu (vuorovaikutteiseen verkkokokoukseen ja -opetukseen osallistuminen)
- Jyväskylän yliopiston kirjaston e-aineistot

Jyväskylän yliopiston avoimen yliopiston opintoja suorittavan yhteistyöoppilaitoksen opiskelijan tulee rekisteröityä Korpin käyttäjäksi, mikä mahdollistaa pääsyn Korppiin ja Koppaan. Opiskelijat, joilla on voimassa oleva opinto-oikeus Jyväskylän yliopiston avoimeen yliopistoon, saavat halutessaan Jyväskylän yliopiston tietoverkon käyttäjätunnuksen, joka mahdollistaa mm. yliopiston kirjaston E-aineistojen etäkäytön. Myös Optimassa opiskelu edellyttää ko. käyttäjätunnusta.

Alla olevassa taulukossa kuvataan opiskelijan opiskeluprosessia tukeva ohjaus yhteistyöoppilaitoksissa tieto- ja viestintäteknisiä ratkaisuja hyödyntäen. Taulukko voi toimia pohjana opiskelijoiden ohjauksen kehittämiseksi hänen aloittaessaan akateemiset opinnot ko. oppilaitoksessa. Oppilaitoksessa on tarpeen luoda erilaisia tieto- ja viestintäteknisiä ratkaisuja hyödyntäviä ohjauksen ja tuutoroinnin malleja, sillä Jyväskylän yliopiston tutkintosäännön mukaan (46 §) opiskelijoilla on oikeus opintojen ohjaukseen. Vastaavasti opiskelijalla itsellään on velvollisuus perehtyä opetukseen liittyviin käytännön ohjeisiin sekä seurata opintosuoritusotteensa suoritusmerkintöjä (17 §).

Oppimateriaali-Kopan osalta käytännöt vaihtelevat oppiaineittain. Opiskelijat saavat Kopan kautta opiskeluohjeet ja palauttavat opintosuorituksena seuraavien oppiaineiden perusopinnoissa: aikuiskasvatustiede, erityispedagogiikka, gerontologia, kasvatustiede, perheopinnot, psykologia. Aineopinnoissa Koppaa käytetään psykologiassa ja erityispedagogiikassa. Muiden oppiaineiden osalta opiskelijat opiskelevat ja palauttavat opintosuorituksensa oppilaitoksen ohjeiden mukaisesti.

TAULUKKO Opiskelijan opiskelu- ja ohjausprosessia tukeva ohjaus yhteistyöoppilaitoksissa Jyväskylän yliopiston tieto- ja viestintäteknisiä ratkaisuja hyödyntäen

Opiskeluprosessin vaihe	Tieto- ja viestintätekniset ratkaisut	Yhteistyöoppilaitoksen rooli ohjauksen kehittämisessä	Kytökset VN:n asetukseen ja JY:n tutkintosääntöön *)
Tiedon hankkiminen opinnoista ja opiskeluvallinnan tekeminen	www-sivut avoinyliopisto.fi -opetustietokanta	Tietojen päivittäminen www-sivuille tai avoinyliopiston.fi meteor-julkaisujärjestelmään Opinnoista kiinnostuneiden kyselyihin vastaaminen ja lisätietojen etsiminen.	TS 12§: Opetusohjelmat julkaistaan toukokuun loppuun mennessä joko verkkosivuilla (tai painettuna).
Opiskelijan vahva tunnistautuminen	Ensisijaisesti opiskelijat tunnistautuvat verkkopankkitunnuksillaan.	Mikäli opiskelija ei voi käyttää verkkopankkia tunnistautumisessa, yhteistyöoppilaitos huolehtii vahvasta tunnistamisesta. JYAY ohjeistaa prosessin.	Vahva tunnistautuminen otetaan käyttöön Jyväskylän yliopistossa lukuvuoden 2012-2013 aikana. Vahva tunnistautuminen koskee kaikkia opiskelijoita.
Opintoihin ilmoittautuminen	Korppi-opintotietojärjestelmä https://www.avoin.jyu.fi/opiskelu/ilmoitautuminen/yhteistyöoppilaitos	Opiskelijoiden ilmoittautumisen ohjaaminen: 1. Korppiin rekisteröityminen 2. Opintokokonaisuuteen ilmoittautuminen – valitaan oppilaitos alusvetovalikosta	VN: Yliopisto myöntää opiskelijalle rajatun oikeuden suorittaa yliopistojen tutkintoihin kuuluvia opintoja TS 17§: Opiskelija osallistuu niille kursseille tai niihin kuulusteluihin, joihin

		3. Opintojaksoille ilmoittautuminen – valitaan oppilaitos alasvetovalikosta Opintoihin ilmoittautuminen oppilaitoksen mahdolliseen omaan tietokantaan	on etukäteen ilmoittautunut
Perehtyminen opintojen rakenteeseen ja opetusohjelmaan sekä osaamistavoitteisiin	Korppi ja Koppa: https://avoin.korppi.jyu.fi https://www.avoin.jyu.fi/koppa	Opiskelijan opiskeluprosessia tukevan ohjauksen ja tuutoroinnin mallin luominen. Opiskelija, tuutori tai yhdyshenkilö voi halutessaan tulostaa opintokokonaisuutta ja/tai opintojaksoja kuvaavat osuudet. Opintoneuvonta ja opiskelun yhteensovittaminen opiskelijan elämäntilanteeseen.	TS 17§: Opiskelijan velvollisuudet: - kantaa vastuu opinnoistaan ja edistää niitä omalla toiminnallaan - opiskelija perehtyy opetuksen liittyviin käytännön ohjeisiin ja aikatauluihin ja noudattaa niitä. Avoimen yliopiston arvo: kestävä kehitys.
Perehtyminen tutkintosääntöön	JY:n tutkintosääntö: https://www.jyu.fi/opiskelu/tutkintosaaento	Tentti- ym. opiskelukäytäntöihin liittyvä opastus	TS 15§: Yksiköt huolehtivat, että opiskelijat tuntevat JY:n tutkintosäännön
Opiskelun ohjaus- ja tukipalvelut		Oppilaitos voi järjestää opiskelijoiden opiskelua tukevaa toimintaa: esimerkiksi kieliopintoja, tieteellisen kirjoittamisen opintoja ja/tai valmennusta ja muuta yliopisto-opintoihin valmentavia opintoja	
Kulloiseenkin opintosuoritukseen tarvittavat ohjeet ja mahdolliset materiaalit	Koppa	Opiskelijan opiskeluprosessia tukevan ohjauksen ja tuutoroinnin mallin luominen. Opiskelijoiden ohjaaminen Koppan käytössä	Opintojen joustavuus ja saavutettavuus lisääntyy. Kopassa on suorat linkit esimerkiksi verkkovideotallenteisiin ja mahdollisiin muihin materiaaleihin. Lisäksi sieltä löytyvät tiedot opinnoissa käytettävästä kirjallisuudesta.
Henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman laatiminen	Korppi: eHOPS-lomake, jossa fokus akateemisiin opintoihin orientoitumisessa www-sivut: https://www.avoin.jyu.fi/ohjeita-opiskelun-tueksi/opintojen-suunnittelu/hops	Opiskelijan opiskeluprosessia tukevan ohjauksen ja tuutoroinnin mallin luominen. Opintoneuvonta ja tarvittaessa opiskelijan ohjaaminen eteenpäin yliopiston osoittamalle vastuuopehtajalle	TS 47§ Opiskelija laatii itselleen henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman: opintojen sisältö, laajuus ja kesto. Avoimessa yliopistossa korostetaan omien tavoitteiden ja valmiuksien tarkastelua osana HOPS:a.
Opiskelu: JY:n kirjaston e-aineistojen etäkäyttö	Tilauslomake: https://www.avoin.jyu.fi/opiskelu/kayttajatunnukset/kayttajatunnukset-tilauslomake Kirjaston e-aineistot:	Opiskelija tilaa THK:n käyttäjätunnuksen sähköisellä tilauslomakkeella. Opiskelija sitoutuu noudattamaan Jyväskylän yliopiston tietoturvasääntöjä.	Yliopiston tietoturva ja siihen liittyvät asiat kuten käytännön ohjeet ja yleiset määräykset. Jyväskylän yliopiston hallitus hyväksyi kokouksessaan 15.3.2006

	https://kirjasto.jyu.fi/kokoelmat/e-aineistot/etakayto Tietoturva koskevat säännöt: https://www.jyu.fi/thk/ohjeet/manuals/tietoturva-ja-kayttosaannot	Etäkäytön ohjaus tarvittaessa	sähköpostin käsittelysäännöt, tietojärjestelmien käytösäännöt ja tietotekniikkarikkomusten seuraamusikäytännön sekä siihen liittyvän seuraamusasteikot.
Opiskelu: oppimistehtävien palauttaminen ja tehtävien säilyttäminen	Koppa: palautuskansio Perusopinnoissa seuraavat oppiaineet: aikuiskasvatustiede, erityispedagogiikka, gerontologia, kasvatustiede, perheopinnot, psykologia ja aineopinnoissa psykologia ja erityispedagogiikka. Muiden oppiaineiden osalta opiskelijat palauttavat opintosuoritukset yhteistyöoppilaitokseen annettujen ohjeiden mukaisesti.	Jyväskylän avoin yliopisto huolehtii viereisessä sarakkeessa mainittujen oppiaineiden osalta opiskelijoiden opintosuoritusten säilyttämisestä. Muiden oppiaineiden osalta yhteistyöoppilaitoksen täytyy huolehtia opintosuoritusten JY:N tutkintösäännön määrittelemä opintosuoritusten säilyttämisestä.	TS 45 §: Kirjalliset ja muulla tavoin tallennetut opintosuoritukset on säilytettävä vähintään vuoden ajan tulosten julkistamisesta ja kandidaatin tutkintoon kuuluva tutkielma säilytetään viiden vuoden ajan tutkielman hyväksymisestä.
Opiskelu: tentteihin ilmoittautuminen	Korppi EI OLE KÄYTTÖSSÄ yhteistyöoppilaitosten opiskelijoiden tentteihin ilmoittautumisessa	Tentteihin ilmoittaudutaan oman oppilaitoksen ohjeiden mukaisesti. Tentti-ilmoittautumislinkit lisäohjeistuksineen selkeästi kunkin oppiaineen käytännön mukaisesti oppilaitoksen sivuilla.	TS 17 §: Opiskelija osallistuu niille kursseille ja kuulusteluihin, joihin on ilmoittautunut TS 21§: Yleiseen kuulustelutalouteen on ilmoitettava viimeistään viikko ennen ...yleisiin kuulustelutalouteen ilmoittaudutaan Korppi-järjestelmässä
Opiskelu: Verkkokursseille, -tehtävään tai -lukupiiriin osallistuminen	Optima	Opiskelijat tarvitsevat THK: käyttäjätunnuksen. Opiskelijat ilmoittautuvat oppiaineesta riippuen joko Korppi-kurssille tai yhteistyöoppilaitoksesta toimitetaan osallistujalista. Avoimen yliopiston henkilöstö tilaa käyttäjätunnuksen yhteistyöoppilaitoksen opiskelijoille. Verkko-opiskelukäytännöissä ohjeistaminen tarvittaessa.	
Opiskelu: Vuorovaikutteiseen verkkokokoukseen (AC) järjestettävään opetukseen osallistuminen tai verkkoluennon seuraaminen	Adobe Connect (AC) ja Moniviestin	Oppilaitos voi järjestää etäosallistumispaikkakunnalla verkkokokoustekniikan tukipalvelut sekä tarvittaessa "substanssi"tuutorin, joka ohjaa ryhmän toimintaa.	
Palautteen saaminen opintosuorituksista	Korppi: arvosana ja mahdollinen sanallinen yhteenvedopalautte Koppa: opettajan henkilökohtainen palaute suoraan opiskelijan palauttamaan tehtävään		TS 43§: Opettajan on annettava palautetta opintosuoritukseen osallistuneille joko yksilöllisesti tai ryhmässä. Opiskelijalla on oikeus saada tieto arviointiperusteiden sovel-

			tamisesta opintosuoritukseen.
Opintosuoritusten seuraaminen	Opiskelija seuraa Korpista	Opiskelijan opiskeluprosessia tukevan ohjauksen ja tuutoroinnin mallin luominen Oppilaitos ohjaa ja opastaa opiskelijoita Korpin käytössä.	TS 17§: Opiskelijan tulee seurata opintosuoritusotteensa suoritusmerkintöjä ja varmistaa, että hänen opintosuorituksensa on rekisteröity. TS 41§: Kuulustelujen tulokset on ilmoitettava kuulusteluun osallistuneille kahden viikon kuluessa suorituksesta tai palautusmääräajasta.
Todistuksen pyytäminen	Opiskelija pyytää todistukset ja viralliset opintosuoritusotteen sähköisellä tilauslomakkeella: https://www.avoin.jyu.fi/opiskelu/todistukset-ja-opintosuoritusotteet	Opiskelijoiden ohjaaminen sähköisen todistuksen tilauslomakkeen käyttämiseen.	
Opiskelijapalautteen antaminen opinnoista	Korppi	Sähköisen todistuksen tilauslomakkeen kautta opiskelijalle tulee sähköpostiviestinä pyyntö täyttää opiskelijapalautte. Sähköpostissa on suora linkki sähköiseen Korppi- palautelomakkeeseen. Oppilaitos saa koosteen palautteista siltä osin kuin ne koskevat ko. oppilaitoksen välittämää opetusta ja muita palveluita.	TS 15§: Yksiköillä on oltava käytössä kattava opetuksen palautejärjestelmä ja että saatua palautetta käytetään opetuksen kehittämisessä
Mahdollisen plagiointiohjelman käyttö	Sähköisen plagiointiohjelman käyttöä selvitetään		TS 17§: Opettajien tekemän työn arvostukseen kuuluu, ettei opiskelija luntaa, käytä opiskelijatovereidensa tuotoksia ominaan eikä muutoinkaan harjoita plagiointia tai vilppiä

*) TS= Jyväskylän yliopiston tutkintosääntö (11.3.2010)

VN= Valtioneuvoston asetus yliopistojen toiminnassa perittävistä maksuista (1082/2009)

Liite 2. Jyväskylän yliopiston avoimen yliopiston opinnoissa tavoiteltavat kompetenssit / alempaan korkeakoulututkintoon johtavat opinnot (Harvisalo 2007)

1. Yleinen sisällöllinen aineenhallinta ja oman alan tietojen soveltaminen

- Tuntee tutkintoon kuuluvien pää- ja sivuaineopintojen perusteet
- Osaa tunnistaa ja rajata oppiaineen tutkimuskohteita
- Kykenee seuraamaan oman alan kehitystä
- Kykenee etenemään ylempään korkeakoulututkintoon johtavaan koulutukseen
- Osaa soveltaa opintojen aikana hankkimaansa tietoa työelämässä ja uusissa konteksteissa. Ymmärtää käytännön työelämäosaamisensa yhteyden opintojen aikana hankkimansa tietoutteen
- Kykenee toimimaan alan työtehtävissä

2. Elinikäisen oppimisen taito ja itseohjautuvuus

- Tunnistaa omat oppimistapansa sekä kykenee oppimistapojensa kehittämiseen
- Ottaa vastuuta omasta oppimisestaan itse asettamiensa tavoitteiden saavuttamiseksi sekä osaa sovittaa yhteen opiskelun, työn ja perhe-elämän
- Ymmärtää opetussuunnitelman asettamat tavoitteet asiantuntijuuden kehittymisen näkökulmasta
- Lukee oman alan kirjallisuutta suomenkielen lisäksi myös vieraalla kielellä ja hallitsee vähintään yhden vieraan kielen riittävän suullisen ja kirjallisen taidon
- Osaa arvioida omaa osaamistaan ja määritellä osaamisensa kehittämistarpeita
- Hahmottaa koulutustarjonnan antamat mahdollisuudet sekä omien kehittämistarpeidensa että myös ammatillisen kehittymisen näkökulmasta
- Osaa ratkaista ongelmia ja tehdä päätöksiä. Osaa ennakoida muutoksia ja muutostarpeita sekä osaa toimia erilaisissa muutostilanteissa
- Kykenee luovaan ja innovatiiviseen ongelmanratkaisuun
- Kykenee jatkuvaan oppimiseen ja oman työn ja asiantuntijuuden jatkuvaan kehittämiseen
- Osaa toimia itsenäisesti ja vastuullisesti
- Ymmärtää yhteiskunnallisia ilmiöitä tieteenalan näkökulmasta ja hahmottaa yhteiskunnallisia vaikuttamismahdollisuuksiaan

3. Viestintä- ja vuorovaikutustaidot

- Ilmaisee erinomaisesti asioita ja oman alan sisältöjä erilaisilla kirjallisilla muodoilla että myös suullisesti yhdellä kotimaisella kielellä ja tyydyttävästi toisella kotimaisella kielellä
- Hallitsee tieto- ja viestintätekniikan peruskäytön sekä tiedonhankinnan. Suhautuu kriittisesti eri tiedonlähteisiin sekä osaa hyödyntää informaatioteknologiaa vuorovaikutteisella tavalla työtehtävissä työelämän edellyttämällä tavalla

- Kykenee yhdessä oppimiseen ja osaa toimia yhteistyössä ja vuorovaikutuksessa erilaisissa ryhmissä ja verkostoissa
- Kykenee kansainväliseen viestintään ja vuorovaikutukseen

4. Yliopistollisuus

- Kykenee tieteelliseen ajatteluun ja tieteellisiin työskentelytapoihin ja oppii perusteita tieteellisen tiedon ja tieteellisten menetelmien soveltamisesta sekä harjoittelee tieteellistä diskurssiota
- Kykenee kriittiseen ja itsekriittiseen työskentelyyn ja asioiden monisuhteiden hallintaan. Osaa argumentoida
- Kykenee huomioimaan eettisiä näkökulmia ja toimimaan eettisesti
- Ymmärtää kansainvälisen toiminnan merkityksen asiantuntijuuden kehittämisessä